

GEZİCİ KÜTÜPHANE OKUYUCULARI ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Y. Doç. Dr. Bengü ÇAPAR

(Geçen Sayıdan Devam)

Emek Mahallesi'nde 1 (% 1.78) fizikle ilgili eser, 3 (% 5.35) eğitimle ilgili eser, 29 (% 51.78) aşk-macera romanı, 2 (% 3.57) sosyal temalı roman, 5 (% 8.92) tarihi roman, 1 (% 1.78) resimli roman, 1 (% 1.78) mizah hikâyeleri, 1 (% 1.78) kahramanlık şiirleri, 1 (% 1.78) diğer şiir türleri, 1 (% 1.78) biyografik eser, 3 (% 5.35) çocuk macera romanı, 2 (% 10.71) çocuk hikâye-masalı ödünç alınmıştır.

Etlik'te 1 (% 0.37) fizikle ilgili eser, 1 (% 0.37) genel bilimle ilgili eser, 4 (% 1.49) tarihle ilgili eser, 69 (% 25.74) aşk-macera romanı, 2 (% 7.46) polis romanı, 16 (% 5.97) sosyal temalı roman, 27 (% 10.07) tarihi roman, 6 (% 2.23) diğer tür romanlar, 2 (% 0.74) sosyal temalı hikâyeler, 2 (% 0.74) diğer tür hikâyeler, 3 (% 1.11) aşk şiirleri, 2 (% 0.74) kahramanlık şiirleri, 1 (% 0.37) tabiat şiirleri, 3 (% 1.11) diğer şiir türleri, 3 (% 1.11) tiyatro eseri, 3 (% 1.11) biyografik eser, 7 (% 2.61) başka dil ve edebiyat türlerini içeren eser, 21 (% 7.83) çocuk macera romanı, 1 (% 0.37) çocuk polisiye romanı, 11 (% 4.11) çocuk tarihi romanı, 13 (% 4.85) çocuk öğretici romanı, 6 (% 2.23) diğer tür çocuk romanları, 31 (% 11.56) çocuk hikâye-masalı, 13 (% 4.85) başka tür çocuk kitapları ödünç alınmıştır.

Gazi Mahallesi'nde 10 (% 23.80) aşk-macera romanı, 2 (% 4.76) sosyal temalı roman, 4 (% 9.52) tarihi roman, 2 (% 4.76) diğer roman türleri, 10 (% 23.80) çocuk macera romanı, 2 (% 4.76) çocuk öğretici romanı, 10 (% 23.80) çocuk hikâye-masalı, 2 (% 4.76) diğer çocuk kitabı türlerine ilişkin eser ödünç alınmıştır.

Gaziosman Paşa'da 1 (% 1.69) astronomi ile ilgili eser, 1 (% 1.69) coğrafya ile ilgili eser, 17 (% 28.81) aşk-macera romanı, 2 (% 3.38) polis romanı, 2 (% 3.38) tarihi roman, 1 (% 1.69) sosyal temalı hikâyeler, 1 (% 1.69) diğer hikâye türleri, 2 (% 3.38) aşk şiirleri, 1 (% 1.69) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin

eser, 7 (% 11.86) çocuk macera romanı, 1 (% 1.69) çocuk polis romanı, 1 (% 1.69) çocuk tarihi romanı, 2 (% 3.38) çocuk öğretici romanı, 1 (% 1.69) diğer çocuk romanı türleri, 15 (% 25.42) çocuk hikâye-masalı, 1 (% 1.69) okula başlamamış çocuklar için eser, 1 (% 1.69) diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç alınmıştır.

İncesu'da 1 (% 1.35) fizikle ilgili eser, 1 (% 1.35) matematikle ilgili eser 2 (% 2.70) tarihle ilgili eser, 2 (% 2.70) dinle ilgili eser, 2 (% 2.70) sanatla ilgili eser, 45 (% 60.81) aşk-macera romanı, 5 (% 6.75) polis romanı, 4 (% 5.90) sosyal temalı roman, 2 (% 2.70) tarihi roman, 1 (% 1.35) mizah hikâyeleri, 1 (% 1.35) diğer şiir türleri, 1 (% 1.35) biyografik eser, 2 (% 2.70) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 2 (% 2.70) çocuk macera romanı, 1 (% 1.35) çocuk öğretici romanı, 2 (% 2.70) çocuk hikâye-masalı, ödünç alınmıştır.

İsmet Paşa Mahallesi'nde 32 (% 47.05) aşk ve macera romanı, 14 (% 20.58) sosyal temalı roman, 8 (% 11.76) tarihi roman, 4 (% 5.88) çocuk macera romanı, 2 (% 2.94) çocuk öğretici romanı, 8 (% 11.76) çocuk hikâye-masalı ödünç alınmıştır.

Kalaba'da 1 (% 1.13) coğrafya ile ilgili eser, 3 (% 3.40) dinle ilgili eser, 1 (% 1.13) ev ekonomisiyle ilgili eser, 10 (% 11.36) aşk-macera romanı, 2 (% 2.27) polis romanı, 5 (% 5.68) sosyal temalı roman, 4 (% 4.54) tarihi roman, 1 (% 1.13) başka roman türlerine ilişkin eser, 1 (% 1.13) kahramanlık şiirleri, 1 (% 1.13) başka şiir türlerine ilişkin eser, 1 (% 1.13) diğer dil ve edebiyat türlerini içeren eserler, 6 (% 6.81) çocuk macera romanı, 1 (% 1.13) çocuk tarihi romanı, 3 (% 3.40) çocuk öğretici romanı, 3 (% 3.40) diğer çocuk romanı türlerine ilişkin eser, 37 (% 42.04) çocuk hikâye masalı, 2 (% 2.27) çocuk şiiri, 5 (% 5.68) başka çocuk edebiyatı türlerini içeren eser ödünç alınmıştır.

Karşıyaka'da 2 (% 1.98) dinle ilgili eser, 44 (% 43.56) aşk-macera romanı, 4 (% 3.96) polis romanı, 10 (% 9.90) sosyal temalı roman, 8 (% 7.92) tarihi roman, 2 (% 1.98) aşk hikâyeleri, 12 (% 11.88) çocuk macera romanı, 2 (% 1.98) çocuk tarihi romanı, 3 (% 2.97) çocuk resimli romanı, 2 (% 1.98) çocuk öğretici romanı, 12 (% 11.28) çocuk hikâye-masalı, ödünç alınmıştır.

Küçük Esat'ta 2 (% 3.44) tarihle ilgili eser, 29 (% 50.00) aşk-mecare romanı, 4 (% 6.89) polis romanı, 4 (% 6.89) sosyal temalı roman, 5 (% 8.62) tarihi roman, 1 (% 1.72) diğer roman türleri, 1 (% 1.72) sosyal temalı hikâyeler, 1 (% 1.72) diğer tür şiirler, 1 (% 1.72) tiyatro eseri, 1 (% 1.72) biyografik eser, 3 (% 5.17) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 2 (% 3.44) çocuk macera romanı, 1 (% 1.72) çocuk tarihi romanı, 1 (% 1.72) çocuk öğretici romanı, 1 (% 1.72) çocuk hikâye-masalı ödünç alınmıştır.

Samanpazarı'nda 1 (% 14.34) tarihle ilgili eser, 3 (% 13.04) aşk-macera romanı, 1 (% 4.34) polis romanı, 5 (% 2.73) tarihi roman, 1 (% 4.34) mizah hikâyeleri, 1 (% 4.34) diğer tür hikâyeler, 1 (% 4.34) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 2 (% 8.69) çocuk macera romanı, 1 (% 4.34) çocuk öğretici romanı, 5 (% 21.73) çocuk hikâye masalı, 3 (% 13.04) diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç alınmıştır.

Kimya, biyoloji, ekonomi, psikoloji, siyasal bilimler, kamu yönetimi, istatistik konularındaki eserlerin hiç bir semtde ödünç alınmadığı görülmektedir.

Akdere'de en fazla çocuk hikâye-masalları okunmaktadır. Bunun başlıca nedeni sözügeçen semtte kütüphaneyi en fazla çocukların kullanmasıdır. Çocuk hikâye-masallarını tarihi romanlar, aşk-macera romanları, diğer çocuk romanı türleri, diğer çocuk kitapları, öğretici çocuk romanları izlemektedir. Başka konulardaki eserler ise yok denecek kadar az okunmaktadır.

Aydınlıkevler'de en fazla aşk-macera romanları, ondan sonra sıra ile çocuk hikâye-masalları, sosyal temalı romanlar, çocuk macera romanları ve çocuk öğretici romanları ödünç alınmaktadır. Diğer bazı semtlerde çok sayıda okuyucu bulan tarihi ve polisiye romanlar ise bu semtte fazla rağbet görmemektedir. Edebi türler ve çocuk romanları dışında en fazla okunan konu tarihtir.

Okuyucu sayısı düşük olan Bahçelievler semtinde aşk-macera romanları ve sosyal temalı romanlar en fazla ödünç alınan eser türleridir. Bunları tarihi romanlarla öğretici çocuk romanları, çocuk hikâye-masalları, polisiye romanlar ve tarih konusundaki eserler izlemektedir. Din, diğer sosyal bilimler, diğer roman türleri, diğer tür şiirler konularında ödünç alınan eserlerin sayısı ise yalnızca 4 tür. Bunların dışında kalan konularda hiç bir eser ödünç alınmamıştır.

Balgat'ta en fazla aşk-macera romanları okunmaktadır. Çocuk hikâye-masalları, tarihi ve sosyal temalı romanlar, diğer tür romanlar, çocuk macera romanları da başka konulu eserlere oranla daha fazla ödünç alınmıştır. Bunlardan başka okunan başka eserlerin konuları ise okuma oranlarına göre sırasıyla şöyledir: Tarih, diğer hikâye türleri, aşk hikâyeleri, kahramanlık şiirleri, tiyatro, biyografi, başka dil-edebiyat türlerine ilişkin eserler ve diğer çocuk kitapları. Bunların dışında kalan konularda hiçbir eser ödünç alınmamıştır.

Çin Çin Bağları'nda yine en çok aşk-macera romanları ödünç alınmıştır. Çocuk macera romanları, tarihi romanlar, polisiye romanlar, ve diğer tür çocuk kitapları bunları izlemektedir. Sosyoloji, diğer tür romanlar, sosyal temalı hikâyeler, aşk şiirleri, halk şiirleri, diğer tür şiirler, tiyatro, hiciv-mizah, diğer edebiyat ve dil kitapları, tarihi çocuk romanları, resimli çocuk romanları, öğretici çocuk romanları, diğer tür çocuk romanları, ve diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eserlerin toplamı 26 dır. Bunların dışında ise hiç bir eser ödünç alınmamıştır.

Dikmen'de en fazla aşk-macera romanları ile çocuk hikâye-masalları okunmuştur. Bunları çocuk macera ve öğretici romanları ile tarihi romanlar ve sosyal temalı romanlar izlemektedir. Adı geçen konular dışındaki tarih, diğer toplum bilimleri, diğer romanlar, sosyal temalı hikâyeler, mizah hikâyeleri, diğer tür hikâyeler, diğer tür şiirler, tiyatro eserleri, biyografik eserler, başka dil ve edebiyat kitapları, tarihi çocuk romanları, resimli ço-

cuk romanları, diğ er çocuk romanı türlerinin okunma oranı çok düşüktür. Başka konulardaki eserler ise okuyucu bulamamıştır.

Emek Mahallesi'nde de en fazla aşk-macera romanları, çocuk hikâye masalları ve tarihi romanlar okunmaktadır. Az sayıda ödünç alınan fizik, eğitim, sosyal temalı romanlar, resimli romanlar, mizah hikâyeleri, kahramanlık şiirleri, biyografik eserler, çocuk macera ve öğretici romanları dışındaki eserler ödünç alınmamıştır.

Etlik'te sırayla en fazla aşk-macera romanları, çocuk hikâye masalları, tarihi romanlar, çocuk macera romanları, polisiye romanlar, sosyal temalı romanlar, diğ er çocuk kitapları, öğretici çocuk romanları ve tarihi çocuk romanları okunmaktadır. Fizik, başka tabii bilimler, hukuk, tarih, başka roman türleri, sosyal temalı hikâyeler, diğ er hikâye türleri, aşk, kahramanlık, tabiat şiirleri, diğ er şiir türleri, tiyatro, biyografi, diğ er dil ve edebiyat türlerine ilişkin kitaplar, polisiye çocuk romanları, diğ er çocuk edebiyat türlerine ilişkin eserler çok az ödünç alınmış, başka konulardaki eserler ise hiç ödünç alınmamıştır.

Gazi Mahallesi'nde ödünç alınan aşk-macera romanlarının, çocuk macera romanlarının ve çocuk hikâye-masallarının oranı birbirine eşittir. Bunları tarihi romanlar izlemektedir. Bu semtte çok az sayıda ödünç alınmış olan sosyal temalı romanlar, diğ er hikâye türleri, öğretici çocuk romanları ve diğ er çocuk kitapları dışında hiçbir eser okunmamaktadır.

Gaziosman Paşa'da yine aşk-macera romanları, çocuk hikâye-masalları ve çocuk macera romanları birinci sırayı almaktadır. Astronomi ile ilgili eserler, coğrafya ile ilgili eserler, polisiye romanlar, tarihi romanlar, sosyal temalı romanlar, sosyal temalı hikâyeler, aşk şiirleri, diğ er dil ve edebiyat türlerini içeren eserler, polisiye, tarihi, öğretici, diğ er çocuk romanları, okula başlamamış çocuklar için kitaplar, başka çocuk edebiyatı türleri dışında hiçbir eser ödünç alınmamıştır.

İsmetpaşa Mahallesi'nde yine en fazla aşk-macera romanları okunmaktadır. Bunu sosyal temalı romanlarla tarihi romanlar ve çocuk hikâye-masalları izlemektedir. Çocuk macera romanları ve öğretici romanları az sayıda ödünç alınmıştır. Bunların dışında kalan konulara hiç rağbet yoktur.

Kalaba'da en fazla çocuk hikâye ve masalları okunmaktadır. Bunu sıra ile aşk-macera romanları, çocuk macera romanları, sosyal temalı romanlar, başka çocuk edebiyatı türleri ve tarihi romanlar izlemektedir. Coğrafya, din, diğ er sosyal bilimler, polisiye romanlar, diğ er roman türleri, kahramanlık şiirleri, diğ er şiir türleri, tiyatro, diğ er dil-edebiyat eserleri, tarihi, öğretici ve diğ er çocuk romanları, çocuk şiirleri son derece az okunmakta başka konularda ise hiç kitap ödünç alınmamaktadır.

Karşıyaka'da da pek çok başka semt gibi en fazla aşk-macera romanları okunmakta, bunları sıra ile çocuk macera romanları, çocuk hikâye masalları, sosyal temalı ve tarihi romanlar izlemektedir. Din, polisiye roman, aşk hikâyeleri, tarih, resimli ve öğretici çocuk romanlarının dışındaki konularda ise hiçbir eser okunmamaktadır.

Küçükkesat'ta birinci sırayı aşk-macera romanları, ikinci sırayı ise tarihi, polisiye, sosyal temalı romanlar almıştır. Tarih, diğer tür romanlar, sosyal temalı hikâyeler, diğer şiir türleri, tiyatro, biyografi, başka dil-edebiyat eserleri, çocuk macera romanları, başka çocuk romanı türleri, çocuk hikâye-masalları konularında çok az eser okunmuş, başka konularda ise hiç okunmamıştır.

Samanpazarı'nda zaten ödünç alınan eser sayısı son derece azdır. Bu semtte çocuk hikâye-masalları ile tarihi romanlar diğerlerine nazaran en fazla okunan türlerdir. Adı geçen iki konuyu aşk-macera romanları ve diğer çocuk kitabı türleri izlemektedir. Tarih, sosyal temalı romanlar, mizah hikâyeleri, diğer hikâye türleri, diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserler, öğretici çocuk romanları konularında birer eser ödünç alınmıştır. Öbür konulardaki hiçbir eserle ilgilenilmemiştir.

Anketimizin uygulandığı semtlerde, ödünç alınan eserlerin mesleklerle göre dağılımı ise aşağıdaki gibidir:

Öğrenciler tarafından 2 (% 0.17) fizikle ilgili eser 1 (% 0.08) astronomi ile ilgili eser, 1 (% 0.08) genel bilimle ilgili eser, 1 (% 0.08) sosyoloji ile ilgili eser, 14 (% 1.21) tarihle ilgili eser, 4 (% 0.34) dinle ilgili eser, 3 (% 0.26) eğitimle ilgili eser, 3 (% 0.26) sanatla ilgili eser, 1 (% 0.08) ev ekonomisi, 278 (% 24.13) aşk-macera romanı, 38 (% 3.29) polisiye roman, 80 (% 6.94) sosyal temalı roman, 88 (% 7.63) tarihi roman, 1 (% 0.08) resimli roman, 16 (% 1.38) diğer tür romanlar, 9 (% 0.78) sosyal temalı hikâyeler, 3 (% 0.26) aşk hikâyeleri, 6 (% 0.52) mizah hikâyeleri, 1 (% 0.08) halk hikâyeleri, 12 (% 1.04) diğer tür hikâyeler, 7 (% 0.60) aşk şiirleri, 7 (% 0.60) kahramanlık şiirleri, 2 (% 0.17) halk şiirleri, 1 (% 0.08) tabiat şiirleri, 13 (% 1.12) diğer şiir türlerine ilişkin eser, 10 (% 0.86) tiyatro eseri, 6 (% 0.52) hiciv-mizah eseri, 8 (% 0.69) biyografik eser, 16 (% 1.38) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 109 (% 9.44) çocuk macera romanı, 2 (% 0.17) çocuk polis romanı, 22 (% 1.90) çocuk tarihi romanı, 5 (% 0.45) çocuk resimli romanı, 60 (% 5.10) çocuk öğretici romanı, 22 (% 1.90) diğer çocuk romanı türleri, 249 (% 21.61) çocuk hikâye-masalı, 5 (% 0.43) çocuk şiirleri, 1 (% 0.08) okula başlamamış çocuklar için eser, 43 (% 3.73) diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç alınmıştır.

Odacılar, 2 (% 50.00) dinle ilgili eser, 1 (% 25.00) polis romanı, 1 (% 25.00) çocuk hikâye-masalları ödünç almışlardır.

Ev hanımları tarafından 1 (% 0.57) eğitimle ilgili eser, 127 (% 72.98) aşk-macera romanı, 8 (% 4.59) polis romanı, 17 (% 9.77) sosyal temalı roman, 11 (% 6.32) tarihi roman, 1 (% 0.57) diğer tür roman, 1 (% 0.57) aşk şiirleri, 1 (% 0.57) diğer tür şiirler, 1 (% 0.57) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 2 (% 1.14) çocuk macera romanı, 3 (% 1.72) çocuk hikâye masalı, 1 (% 0.57) diğer tür çocuk kitapları ödünç alınmıştır.

Lokantacılar 2 (% 50.00) aşk ve macera romanı, 1 (% 25.00) biyografik eser, 1 (% 25.00) diğer roman türlerine ilişkin eser ödünç almışlardır.

Emekliler 1 (% 4.76) tarihle ilgili eser, 3 (% 14.28) dinle ilgili eser, 11 (% 52.38) aşk-macera romanı, 1 (% 4.76) polis romanı, 1 (% 4.76) sosyal temalı

roman, 1 (% 4.76) tarihi roman, 1 (% 4.76) biyografik eser, 2 (% 9.52) diğ er dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser ödünç almışlardır.

Memurlar tarafından 1 (% 3.03) fizikle ilgili eser, 1 (% 3.03) matematikle ilgili eser, 2 (% 6.06) hukukla ilgili eser, 2 (% 6.06) tarihle ilgili eser, 23 (% 69.69) aşk-macera romanı, 4 (% 12.12) tarihi roman ödünç alınmıştır.

Teknikerler anket çalışması boyunca 1 (% 50.00) aşk-macera romanı, 1 (% 50.00) diğ er dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser okumuşlardır.

Tüccarlar, 3 (% 25.00) aşk-macera romanı, 2 (% 16.06) polis romanı, 7 (% 58.83) tarihi roman ödünç almışlardır.

Tamirciler 1 (% 20.00) aşk-macera romanı, 1 (% 20.00) sosyal temalı roman, 1 (% 20.00) tarihi roman, 2 (% 40.00) diğ er tür romanlar konularında eser ödünç almışlardır.

Polisler 2 (% 33.33) aşk-macera romanı, 3 (% 50.00) polis romanı, 1 (% 16.66) tarihi roman okumuşlardır.

Öğretmenler 2 (% 18.18) ahlâkla ilgili eser, 6 (% 54.54) aşk-macera romanı, 1 (% 9.09) sosyal temalı roman, 1 (% 9.09) tarihi roman, 1 (% 9.09) diğ er tür roman okumuşlardır.

İşçiler 4 (% 80.00) aşk-macera romanı, 1 (% 20.00) tarihi roman ödünç almışlardır.

Doktorlar 2 (% 100.00) aşk-macera romanı okumuşlardır.

Askerler 1 (% 100.00) aşk-macera romanı ödünç almışlardır.

Avukatlar 2 (% 100.00) aşk-macera romanı ödünç almışlardır.

Mesleksizler ise 1 (% 100.00) diğ er çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç almışlardır.

Bu dökümden de anlaşılabilceği gibi bütün ödünç alınan eserlerin % 88.05 i öğrenciler tarafından okunmuştur. Öğrenciler sıra ile en fazla aşk-macera romanları, çocuk hikâye-masalaları, çocuk macera romanları, daha az sayıda tarihi romanlar, sosyal temalı romanlar, diğ er çocuk kitapları, polisiye romanlar, diğ er çocuk romanı türleri okumaktadırlar. Bu gruptakiler kimya, biyoloji, tıp, matematik, tarım, ekonomi, hukuk, istatistik, psikoloji, siyasal bilimler, kamu yönetimi konularında hiç eser ödünç almamışlardır. Bu sayılanların dışındaki konularda ödünç aldıkları eserlerin sayısı ise son derece azdır.

Odacıların ödünç aldığı eserler toplam ödünç alınan eserlerin % 0.27 sini oluşturmaktadır. Ödünç alınan eserler din, diğ er roman türleri ve çocuk hikâye-masalaları türündendir. Bunların dışında kalan konulardaki eserler odacılar tarafından okunmamaktadır.

Ödünç alınan eserlerin % 12.09 unu okuyan ev hanımları en çok aşk-macera romanlarından hoşlanmaktadır. Bunları tarihi, sosyal temalı ve polisiye

romanlar izlemektedir. Okunma oranı diğerlerine nazaran düşük olan eğitim, diğer tür romanlar, aşk şiirleri, diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserler, çocuk macera romanları, çocuk hikâye-masalları ve diğer çocuk edebiyatı türleri dışında hiçbir eser ev hanımları tarafından ödünç alınmamıştır.

Lokantacılar eserlerin % 0.27 sini okumaktadır. Bu grup aşk-macera romanı, diğer tür romanlar ve biyografi konuları dışında hiçbir konuda eser ödünç almamışlardır.

Emekliler bütün eserlerin % 1.45 ini okumaktadır. Bu grup en fazla aşk-macera romanlarına rağbet etmiştir. Din kitapları, ve diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserleri aşk-macera romanları izlemektedir. Tarihi, polisiye ve sosyal temalı romanlarla biyografik eserler dışındaki konularda eser ödünç alınmamıştır.

Memurlar ödünç alınan eserlerin % 2.29 unu okumaktadırlar. Bu grup en fazla aşk-macera romanı ödünç almıştır. Tarihi romanlar, hukuk, tarih, fizik, matematik konularını ise aşk-macera romanları izlemiştir. Memurlar bunların dışında kalan konularda eser okumamışlardır.

Ödünç alınan eserlerin % 0.13 ünü okuyan teknikerler aşk-macera romanı ve diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserler dışında hiçbir konudaki eserlerle ilgilenmemişlerdir.

Eserlerin % 0.83 ünü tüccarlar ödünç almıştır. Bu grup sosyal temalı romanlar, aşk-macera romanları, ve polis romanları dışındaki konularla ilgilenmemişlerdir.

Eserlerin % 0.34 ünü ise tamirciler okumuş, bunlar yalnızca diğer tür romanlarla aşk-macera, sosyal temalı ve tarihi romanlara rağbet etmişlerdir.

Polisler kitapların % 0.41 ini ödünç almışlar, polisiye roman, aşk-macera romanı, tarihi roman dışındaki konularda eser okumamışlardır.

Öğretmenler ödünç alınan eserlerin % 0.76 sından yararlanmışlar, yalnızca aşk-macera romanları, diğer toplum bilimlerine ilişkin eserler, sosyal temalı, tarihi ve diğer roman türleri ile ilgilenmişlerdir.

Okunan eserlerin % 0.62 sini işçiler ödünç almışlardır. Aşk-macera romanları, sosyal temalı romanlar ve biyografik eserler dışında hiçbir konu ile ilgilenmemişlerdir.

Doktorlar ödünç alınan eserlerin % 0.23 ünü okumuşlardır. Bu eserler yalnızca aşk-macera romanı türündendir.

Ödünç alınan eserlerin % 0.06 sından yararlanan bir asker aşk-macera romanı okumuştur.

Ödünç alınan eserlerin % 0.13 ünden yararlanan iki avukat da aşk-macera romanı dışında hiçbir kitap okumamıştır.

Bir mesleksizin ödünç aldığı diğer çocuk kitapları konusundaki eser ise bütün okunan kitapların % 0.06 sını oluşturmaktadır.

Okunan eserlerin yaşlara göre dağılımı aşağıdaki gibidir :

—10 yaş grubuna girenler 1 (% 0.26) coğrafya ile ilgili eser, 1 (% 0.26) genel bilimle ilgili eser, 1 (% 0.26) sosyoloji ile ilgili eser, 5 (% 1.34) tarihle ilgili eser, 3 (% 0.80) dinle ilgili eser, 1 (% 0.26) ahlâkla ilgili eser, 6 (% 1.61) aşk-macera romanı, 2 (% 0.53) polis romanı, 14 (% 3.76) sosyal temalı roman, 7 (% 1.88) tarihi roman, 3 (% 0.80) diğer roman türlerine ilişkin eser, 2 (% 0.53) sosyal temalı hikâyeler, 2 (% 0.53) aşk hikâyeleri, 1 (% 0.26) halk hikâyeleri, 4 (% 1.07) diğer tür hikâyeler, 3 (% 0.80) aşk şiirleri, 4 (% 1.07) kahramanlık şiirleri, 1 (% 0.26) tabiat şiirleri, 3 (% 0.80) diğer tür şiirler, 6 (% 1.61) tiyatro eseri, 1 (% 0.26) hiciv-mizah eseri, 2 (% 0.53) biyografik eser, 1 (% 0.26) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 53 (% 14.24) çocuk macera romanı, 6 (% 1.61) çocuk tarihi romanı, 1 (% 0.26) çocuk resimli romanı, 23 (% 6.18) çocuk öğretici romanı, 14 (% 3.76) diğer çocuk romanı türleri, 167 (% 44.89) çocuk hikâye masalı, 2 (% 0.53) çocuk şiirleri, 1 (% 0.26) okula başlamamış çocuklar için eser, 31 (% 8.33) diğer tür çocuk kitabı ödünç alınmışlardır.

11-15 yaş grubuna girenler tarafından 1 (% 0.17) astronomi ile ilgili eser, 1 (% 0.17) coğrafya ile ilgili eser, 6 (% 1.34) tarihle ilgili eser, 1 (% 0.17) dinle ilgili eser, 2 (% 0.34) eğitimle ilgili eser, 1 (% 0.17) sanatla ilgili eser, 149 (% 25.95) aşk-macera romanı, 31 (% 5.40) polisiye roman, 40 (% 6.96) sosyal temalı roman, 63 (% 10.97) tarihi roman, 6 (% 1.04) diğer tür romanlar, 6 (% 1.04) sosyal temalı hikâyeler, 4 (% 0.69) mizah hikâyeleri, 8 (% 1.39) diğer tür hikâyeler, 3 (% 0.52) aşk şiirleri, 2 (% 0.34) kahramanlık şiirleri, 1 (% 0.17) halk şiirleri, 8 (% 1.39) diğer tür şiirler, 4 (% 0.69) tiyatro eseri, 5 (% 0.87) hiciv-mizah eseri, 3 (% 0.52) biyografik eser, 9 (% 1.56) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 54 (% 9.40) çocuk macera romanı, 2 (% 0.34) çocuk polisiye romanı, 16 (% 2.78) çocuk tarihi romanı, 4 (% 0.69) çocuk resimli romanı, 37 (% 6.44) çocuk öğretici romanı, 8 (% 1.39) diğer çocuk romanı türlerine ilişkin eser, 83 (% 14.45) çocuk-hikâye masalı, 3 (% 0.52) çocuk şiir kitabı, 13 (% 2.26) diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç alınmıştır.

16-20 yaş grubundakiler ise 2 (% 0.75) fizikle ilgili eser, 2 (% 0.75) hukukla ilgili eser, 3 (% 1.12) tarihle ilgili eser, 1 (% 0.37) eğitimle ilgili eser, 2 (% 0.75) sanatla ilgili eser, 164 (% 61.65) aşk-macera romanı, 8 (% 3.00) polis romanı, 26 (% 9.77) sosyal temalı roman, 30 (% 11.27) tarihi roman, 1 (% 0.37) resimli roman, 7 (% 2.63) diğer roman türlerine ilişkin eser, 1 (% 0.37) aşk hikâyeleri, 2 (% 0.75) mizah hikâyeleri, 2 (% 0.75) aşk şiirleri, 1 (% 0.37) kahramanlık şiirleri, 1 (% 0.37) halk şiirleri, 2 (% 0.75) diğer şiir türlerine ilişkin eser, 1 (% 0.37) biyografik eser, 7 (% 2.63) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin, 2 (% 0.75) çocuk macera romanı, 1 (% 0.37) çocuk hikâye-masalları ödünç alınmışlardır.

21-25 yaşındaki okuyucular 1 (% 2.85) eğitimle ilgili eser, 23 (% 65.71) aşk-macera romanı, 3 (% 8.57) polisiye roman, 1 (% 2.85) sosyal temalı roman, 4

(% 11.42) tarihi roman, 2 (% 5.71) biyografik eser, 1 (% 2.85) diğ er dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser okumuşlardır.

26-30 yaş grubuna giren okuyucular 1 (% 1.81) fizikle ilgili eser, 1 (% 1.81) matematikle ilgili eser, 1 (% 1.81) ev ekonomisi ile ilgili eser, 30 (% 54.54) aşk-macera romanı, 3 (% 5.45) polis romanı, 5 (% 8.09) sosyal temalı roman, 7 (% 12.72) tarihi roman, 1 (% 1.81) diğ er tür romanlar, 1 (% 1.81) sosyal temalı hikâyeler, 1 (% 1.81) diğ er tür şiirler, 2 (% 3.63) biyografik eser, 2 (% 3.63) çocuk macera romanı ödünç almışlardır.

31-35 yaş okuyucularının ödünç aldığı eserlerin konularına göre dağılımı ise şöyledir: 32 (% 84.21) aşk-macera romanı, 1 (% 2.63) polis romanı, 1 (% 2.63) sosyal temalı roman, 4 (% 10.52) tarihi roman.

36-40 yaşları arasındaki okuyucular 17 (% 54.83) aşk-macera romanı, 2 (% 6.45) polis romanı, 5 (% 16.12) sosyal temalı roman, 3 (% 9.67) tarihi roman, 1 (% 3.22) diğ er tür romanlar, 2 (% 6.45) çocuk hikâye-masalı, 1 (% 3.22) diğ er çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser okumuşlardır.

41-45 yaş grubundakiler 2 (% 40.00) dinle ilgili eser, 2 (% 40.00) aşk-macera romanı, 1 (% 20.00) sosyal temalı roman ödünç almışlardır.

46-50 yaşları arasındakilerin ödünç eser alma durumu şöyledir: 1 (% 4.76) tarihle ilgili eser, 12 (% 57.14) aşk-macera romanı, 2 (% 9.52) polis romanı, 3 (% 14.28) sosyal temalı roman, 1 (% 4.76) tarihi roman, 2 (% 9.52) diğ er roman türleri.

51+ yaş grubundakiler ise 2 (% 4.54) tarihle ilgili eser, 3 (% 6.81) dinle ilgili eser, 1 (% 2.27) ahlâkla ilgili eser, 28 (% 63.63) aşk-macera romanı, 1 (% 2.27) polis romanı, 4 (% 9.09) sosyal temalı roman, 2 (% 4.54) diğ er tür romanlar, 1 (% 2.27) biyografik eser, 2 (% 4.54) diğ er dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser ödünç almışlardır.

Yukarıdaki dökümden de anlaşılabilceği gibi 10 yaşına kadar olan çocuklar en fazla hikâye-masal kitapları, sonra da sıra ile çocuk macera romanları ve diğ er çocuk kitabı türleri, ve sosyal konulu romanları ödünç almışlardır. Diğ er konularda ise ya hiç denecek kadar az okumuşlar ya da hiç okumamışlardır. Bu grupta dikkati çeken şey çocukların bir miktar yetişkin kitabı ödünç almalarıdır. Bunaun başlıca nedeni gezici kütüphanede iyi bir rehberlik hizmeti verilememesidir.

11-15 yaşları arasındaki çocuklar en fazla aşk-macera romanı okumaktadır. Bunu sıra ile çocuk hikâye-masalları, tarihi romanlar, çocuk macera romanları, sosyal temalı romanlar, öğretici çocuk romanları, polis romanları, diğ er çocuk romanları izlemektedir. Astronomi, coğrafya, tarih, din, eğitim, sanat, diğ er dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserler ile diğ er çocuk kitapları konularında az eser ödünç alınmıştır. Öbür konularda ise hiçbir eser ödünç alınmamıştır.

16-20 yaş grubuna giren okuyucular en fazla aşk-macera romanı, bunu izleyerek de sosyal temalı romanlar okumuşlardır. Sayıları çok az olan fi-

zik, hukuk, tarih, eğitim, sanat, polisiye ve resimli roman, diğer tür romanlar, aşk ve mizah hikâyeleri, aşk şiirleri, kahramanlık şiirleri, halk şiirleri ve diğer şiir türleri, biyografik eserler, diğer dil ve edebiyat türlerini içeren eserler, çocuk macera romanları, ve çocuk hikâye-masalları dışında hiçbir konuda kitap ödünç alınmamıştır.

21-25 yaş grubuna girenler de en çok aşk-macera romanı okumaktadırlar. Eğitimle ilgili eserler, polisiye, sosyal temalı, tarihi romanlar, biyografik eserler, ve diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserlerin ödünç alınma oranı ise çok düşüktür. Sözü geçen yaş grubu tarafından bu konuların dışındaki konularla ilgilenilmemektedir.

26-30 yaş arasındakiler yine en fazla aşk-macera romanı okumaktadırlar. Fizik, matematik, ev ekonomisi, konularındaki eserler, polisiye, sosyal temalı, tarihi ve diğer romanlar, sosyal temalı hikâyeler, diğer şiir türleri, biyografik eserler, çocuk macera romanları, dışında kalan konularda eser ödünç alınmamıştır.

31-35 yaş grubuna girenler de en fazla aşk-macera romanı okumaktadır. Polisiye, sosyal temalı, tarihi romanlar dışındaki eserler bu grubu ilgilendirmemektedir.

36-40 yaş grubuna girenler de en çok aşk romanları okumaktadırlar. Bunu izleyerek de sosyal temalı romanlar, tarihi romanlar, polis romanları, çocuk hikâye-masalları, diğer tür romanlar, diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eserler ödünç almışlardır. Bunların dışında kalan konular da ise hiç bir eser okumamışlardır.

41-45 yaşlarındaki okuyucular ise sırası ile din, aşk-macera romanı, sosyal temalı roman dışındaki konularla ilgilenmemektedirler.

46-50 yaş grubu kapsamına giren okuyucular da en fazla aşk-macera romanı okumaktadırlar. Ayrıca tarihle ilgili eserler, polisiye, sosyal temalı, tarihi ve diğer tür romanlar da ödünç almışlardır. Bunların dışındaki konulara ise ilgi duymamaktadırlar.

51+ yaş grubunda olanlar en fazla aşk-macera romanı ödünç almışlardır. Ayrıca tarih, din, diğer sosyal bilimler, polisiye ve sosyal temalı romanlarla diğer romanlardan yararlanmışlardır.

Ödünç alınan eserlerin okuyucuların öğrenim durumuna göre dağılımı ise şöyledir:

İlkokul öğrenimliler kütüphaneden 1 (% 0.12) astronomi ile ilgili eser, 2 (% 0.25) coğrafya ile ilgili eser, 1 (% 0.12) genel bilimle ilgili eser, 1 (% 0.12) sosyoloji ile ilgili eser, 8 (% 1.01) tarihle ilgili eser, 6 (% 0.75) dinle ilgili eser, 1 (% 0.12) eğitimle ilgili eser, 1 (% 0.12) ahlâkla ilgili eser, 101 (% 12.78) aşk-macera romanı, 20 (% 2.53) polisiye roman, 38 (% 4.81) sosyal temalı roman, 47 (% 5.94) tarihi roman, 6 (% 0.75) diğer tür romanlar, 5 (% 0.63) sosyal temalı hikâyeler, 2 (% 0.25) aşk hikâyeleri, 4 (% 0.50) mizah hikâyeleri, 1 (% 0.12) halk hikâyeleri, 4 (% 0.50) aşk şiirleri, 5 (% 0.63) kahramanlık şiirleri,

1 (% 0.12) tabiat şiirleri, 8 (% 1.01) diğer tür şiirler, 8 (% 1.01) tiyatro eseri, 2 (% 0.25) hiciv-mizah eseri, 4 (% 0.50) biyografik eser, 6 (% 0.75) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserler, 95 (% 12.02) çocuk macera romanı, 1 (% 0.12) çocuk polisiye romanı, 20 (% 2.53) çocuk tarihi romanı, 5 (% 0.63) çocuk resimli romanı, 59 (% 7.46) çocuk öğretici romanı, 21 (% 2.65) diğer çocuk romanı türleri, 249 (% 31.51) çocuk hikâye-masalı, 5 (% 0.63) çocuk şiiri, 1 (% 0.12) okula başlamamış çocuklar için eserler, 45 (% 5.44) diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç almışlardır.

Ortaokul öğrenimliler 1 (% 0.25) fizikle ilgili, 4 (% 1.01) tarihle ilgili, 2 (% 0.50) eğitimle ilgili, 3 (% 0.76) sanatla ilgili eser, 205 (% 52.16) aşk-macera romanı, 25 (% 2.53) polisiye roman, 38 (% 9.66) sosyal temalı roman, 54 (% 13.74) tarihi roman, 1 (% 0.25) resimli roman, 7 (% 1.78) diğer roman türleri, 2 (% 0.50) sosyal temalı hikâyeler, 2 (% 0.50) mizah hikâyeleri, 4 (% 1.01) diğer hikâye türlerine ilişkin eser, 3 (% 0.76) aşk şiirleri, 2 (% 0.50) kahramanlık şiirleri, 2 (% 0.50) halk şiirleri, 3 (% 0.76) diğer şiir türlerine ilişkin eser, 2 (% 0.50) tiyatro eseri, 4 (% 1.01) hiciv-mizah eseri, 1 (% 0.25) biyografik eser, 6 (% 1.52) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 15 (% 3.81) çocuk macera romanı, 1 (% 0.25) çocuk polisiye romanı, 2 (% 0.50) çocuk tarihi romanı, 1 (% 0.25) çocuk öğretici romanı, 1 (% 0.25) diğer çocuk romanı türlerine ilişkin eser, 2 (% 0.50) çocuk hikâye-masalı ödünç almışlardır.

Ortaokul dengi okul öğrenimlilerden 1 kişi 1 (% 100.00) tane sosyal temalı roman ödünç almıştır.

Lise öğrenimliler tarafından 1 (% 0.49) fizikle ilgili eser, 4 (% 1.98) tarihle ilgili eser, 1 (% 0.49) dinle ilgili eser, 1 (% 0.49) eğitimle ilgili eser, 1 (% 0.49) ev ekonomisi ile ilgili eser, 127 (% 6.87) aşk-macera romanı, 7 (% 3.46) polisiye roman, 20 (% 9.90) sosyal temalı roman, 17 (% 8.41) tarihi roman, 8 (% 3.96) diğer tür romanlar, 1 (% 0.49) sosyal temalı hikâyeler, 1 (% 0.49) aşk hikâyeleri, 3 (% 1.48) diğer hikâye türlerine ilişkin eser, 4 (% 1.98) biyografik eser, 5 (% 2.47) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 1 (% 0.49) çocuk macera romanı ödünç alınmıştır.

Lise dengi okul öğrenimliler 2 (% 13.33) dinle ilgili eser, 1 (% 6.66) ahlâkla ilgili eser, 7 (% 46.66) aşk-macera romanı, 1 (% 6.66) sosyal temalı roman, 1 (% 6.66) tarihi roman, 1 (% 6.66) diğer roman türlerine ilişkin eser, 1 (% 6.66) sosyal temalı hikâyeler, 2 (% 13.33) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser ödünç almışlardır.

Yüksekokul öğrenimliler tarafından 1 (% 2.77) fizikle ilgili eser, 1 (% 2.77) matematikle ilgili eser, 2 (% 5.55) hukukla ilgili eser, 1 (% 2.77) tarihle ilgili eser, 23 (% 63.88) aşk-macera romanı, 1 (% 2.77) polis romanı, 2 (% 5.55) sosyal temalı roman, 1 (% 2.77) aşk şiirleri, 2 (% 5.55) biyografik eser, 1 (% 2.77) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser okunmuştur.

Öğrenimsizler 2 (% 50.00) çocuk hikâye-masalı, ve 2 (% 50.00) diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç almışlardır.

Bu dökümden de anlaşılacağı gibi, ilkökul öğrenimliler en fazla çocuk hikâye-masalları, aşk-macera romanları, çocuk macera romanları ve diğer

çocuk kitaplarını okumaktadırlar. Fizik, kimya, biyoloji, tıp, matematik, tarım, ekonomi, hukuk, psikoloji, siyasal bilimler, kamu yönetimi, istatistik, sanat, halk şiiri konularında hiçbir eser bu okuyucu grubu tarafından ödünç alınmamıştır. Bunların dışında kalan konularda okunan eserlerin sayıları ise son derece azdır.

Ortaokul öğrenimliler de en fazla aşk-macera romanı okumaktadırlar. İkinci sırayı ise tarihi, sosyal tema işleyen, polisiye romanlarla, çocuklar için macera romanları almaktadır. Fizik, tarih, eğitim, sanat, resimli roman, diğer romanlar, sosyal temalı hikâyeler, mizah hikâyeleri, diğer hikâyeler, aşk, kahramanlık, halk şiirleri, diğer şiirler, tiyatro, hiciv-mizah, biyografi, diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserler, çocuk polisiye romanları, tarihi romanları, resimli romanları, öğretici romanları, diğer çocuk romanları türleri, çocuk hikâye-masalları konularında çok az eser okunmuştur. Bunların dışında kalan eserler ise ortaokul tahsillileri ilgilendirmemektedir.

Ortaokul dengi okul tahsilli bir kişi sosyal temalı roman konusunda bir tek eser ödünç almıştır.

Lise öğrenimliler en fazla aşk macera romanlarını, sonra da sosyal temalı ve tarihi romanları okumaktadırlar. Fizik, tarih, din, eğitim, diğer toplum bilimleri, polisiye romanlar, diğer roman türleri, sosyal temalı hikâyeler ve aşk hikâyeleri, diğer şiir türleri, biyografik eserler, diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserler, çocuk macera romanları dışındaki konularla ilgilenmemişlerdir.

Lise dengi okul öğrenimliler de en fazla aşk-macera romanı ödünç almışlardır. Din diğer sosyal bilimler, sosyal temalı ve tarihi romanlar, sosyal temalı hikâyeler, aşk şiirleri, biyografik eserler, diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eserler dışındaki konularda hiçbir eser ödünç alınmamıştır.

Yüksek okul öğrenimliler de en çok aşk-macera romanları ile ilgilenmişlerdir. Bunun dışında fizik, matematik, hukuk, tarih, polisiye roman, sosyal temalı roman, diğer romanlar, aşk şiirleri, biyografi, diğer dil ve edebiyat türleri konularında çok az eser ödünç almışlar, diğer konularda ise hiç almamışlardır.

Kütüphaneyi kullanan öğrenimsiz dört kişi ise yalnızca çocuk hikâye masalları ve diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eserler ödünç almışlardır.

Kütüphaneden ödünç alınan eserlerin cinsiyete göre dağılımı ise şöyledir :

Erkekler 2 (% 0.29) fizik konusuna, 1 (% 0.14) matematik konusuna, 1 (% 0.14) astronomi konusuna, 1 (% 0.14) coğrafya konusuna, 1 (% 0.14) genel bilim konusuna, 1 (% 0.14) sosyoloji konusuna, 12 (% 1.76) tarih konusuna, 6 (% 0.88) din konusuna, 2 (% 0.29) eğitim konusuna, 3 (% 0.44) sanat konusuna, 2 (% 0.29) ahlak konusuna ilişkin eser, 135 (% 19.91) aşk-macera romanı, 34 (% 5.01) polis romanı, 47 (% 6.93) sosyal temalı roman, 83 (% 12.24) tarihi roman, 14 (% 2.06) diğer tür romanlar, 4 (% 0.58) sosyal temalı hikâyeler,

2 (% 0.29) aşk hikâyeleri, 5 (% 0.73) mizah hikâyeleri, 1 (% 0.14) halk hikâyeleri, 6 (% 0.88) diğer tür hikâyeler, 5 (% 0.44) aşk şiirleri, 3 (% 0.44) kahramanlık şiirleri, 2 (% 0.29) halk şiirleri, 1 (% 0.14) tabiat şiirleri, 10 (% 1.47) diğer şiir türleri, 7 (% 1.05) tiyatro eseri, 4 (% 0.58) hiciv-mizah eseri, 11 (% 1.62) biyografik eser, 15 (% 2.21) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 60 (% 8.84) çocuk macera romanı, 1 (% 0.14) çocuk polisiye romanı, 16 (% 2.35) çocuk tarihi romanı, 1 (% 0.14) çocuk resimli romanı, 32 (% 4.71) çocuk öğretici romanı, 13 (% 1.91) diğer çocuk romanı türlerine ilişkin eser, 106 (% 15.63) çocuk hikâye-masalı, 2 (% 0.29) çocuk şiirleri, 1 (% 0.14) okula başlamış çocuklar için eser, 27 (% 3.98) diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç almışlardır.

Kadınlar tarafından ise 1 (% 0.13) fizikle ilgili eser, 1 (% 0.13) coğrafya ile ilgili eser, 2 (% 0.26) hukukla ilgili eser, 5 (% 0.65) tarihle ilgili eser, 3 (% 0.39) dinle ilgili eser, 2 (% 0.26) eğitimle ilgili eser, 1 (% 0.39) ev ekonomisi ile ilgili eser, 328 (% 42.98) aşk-macera romanı, 19 (% 2.49) polisiye roman, 53 (% 6.94) sosyal temalı roman, 36 (% 4.71) tarihi roman, 1 (% 0.13) resimli roman, 8 (% 1.04) diğer roman türlerine ilişkin eser, 5 (% 0.65) sosyal temalı hikâyeler, 1 (% 0.13) aşk hikâyeleri, 1 (% 0.13) mizah hikâyeleri, 6 (% 0.78) diğer tür hikâyeler, 5 (% 0.65) aşk şiirleri, 4 (% 0.52) kahramanlık şiirleri, 4 (% 0.52) diğer tür şiirler, 3 (% 0.39) tiyatro eseri, 2 (% 0.26) hiciv-mizah eseri, 5 (% 0.65) diğer dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 51 (% 6.68) çocuk macera romanı, 1 (% 0.13) çocuk polisiye romanı, 6 (% 0.78) çocuk tarihi romanı, 4 (% 0.52) çocuk resimli romanı, 28 (% 3.66) çocuk öğretici romanı, 9 (% 1.17) diğer çocuk romanı türleri, 147 (% 19.26) çocuk hikâye-masalı, 3 (% 0.39) çocuk şiiri, 18 (% 2.35) diğer çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç alınmıştır.

Bu dökümden şu sonuçlara varılabilir: Kadınlar da erkekler de en fazla aşk-macera romanları ile çocuk hikâye-masalları, çocuk macera romanları, tarihi romanlar, sosyal temalı romanlar ve polisiye romanlar okumaktadırlar. Buna karşılık kadınların okuduğu sosyal temalı ve aşk romanlarının oranı erkeklere göre yüksektir. Ne kadınlar ne de erkekler kimya, biyoloji, tıp, tarım, ekonomi, psikoloji, siyasal bilimler, kamu yönetimi, istatistik konuları ile ilgilenmemişlerdir.

Okunan eserlerin medeni hale göre dağılımı ise şöyledir :

Bekârlar 2 (% 0.16) fizikle ilgili eser, 1 (% 0.08) astronomi ile ilgili eser, 2 (% 0.16) coğrafya ile ilgili eser, 1 (% 0.08) genel bilimle ilgili eser, 1 (% 0.08) sosyoloji ile ilgili eser, 2 (% 0.16) hukukla ilgili eser, 14 (% 1.14) tarihle ilgili eser, 4 (% 0.32) dinle ilgili eser, 3 (% 0.24) eğitimle ilgili eser, 3 (% 0.24) sanatla ilgili eser, 1 (% 0.08) ahlâkla ilgili eser, 323 (% 26.41) aşk-macera romanı, 41 (% 3.35) polisiye roman, 81 (% 6.62) sosyal temalı roman, 105 (% 8.58) tarihi roman, 1 (% 0.08) resimli roman, 15 (% 1.22) diğer roman türleri, 9 (% 0.73) sosyal temalı hikâyeler, 3 (% 0.24) aşk hikâyeleri, 6 (% 0.49) mizah hikâyeleri, 1 (% 0.08) halk hikâyeleri, 12 (% 0.98) diğer tür hikâyeler, 8 (% 0.65) aşk şiirleri, 7 (% 0.57) kahramanlık şiirleri, 2 (% 0.16) halk şiirleri, 1 (% 0.08) tabiat şiirleri, 14 (% 1.14) diğer tür şiirler, 10 (% 0.81) tiyatro eseri,

6 (% 0.49) hiciv-mizah eseri, 8 (% 0.65) biyografik eser, 17 (% 1.39) diğ er dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 108 (% 8.83) çocuk macera romanı, 2 (% 0.16) çocuk polisiye romanı, 22 (% 1.79) çocuk tarihi romanı, 5 (% 0.40) çocuk resimli romanı, 60 (% 4.90) çocuk öğretici romanı, 22 (% 1.79) diğ er çocuk romanı türleri, 250 (% 20.40) çocuk hikâye-masalı, 5 (% 0.40) çocuk şiiri, 1 (% 0.08) okula başlamamış çocuklar için eser, 44 (% 3.59) diğ er çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç almışlardır.

Evliler tarafından ise 1 (% 0.46) fizikle ilgili eser, 1 (% 0.46) matematikle ilgili eser, 3 (% 1.39) tarihle ilgili eser, 5 (% 2.32) dinle ilgili eser, 1 (% 0.46) eğitimle ilgili eser, 1 (% 0.46) ahlâkla ilgili eser, 1 (% 0.46) ev ekonomisi ile ilgili eser, 139 (% 64.65) aşk-macera romanı, 12 (% 5.58) polisiye roman, 17 (% 7.90) sosyal temalı roman, 14 (% 6.51) tarihi roman, 7 (% 3.25) diğ er tür romanlar, 3 (% 1.39) biyografik eser, 3 (% 1.39) diğ er dil ve edebiyat türlerine ilişkin eser, 3 (% 1.39) çocuk macera romanı, 3 (% 1.39) çocuk hikâye-masalı, 1 (% 0.46) diğ er çocuk edebiyatı türlerine ilişkin eser ödünç alınmıştır.

TABLO VIII
ÜYELERİN MAHALLELERE GÖRE DAĞILIMI

ANKARA MAHALLELERİ	NÜFUS	ÜYE SAYISI	% DE ORANI
AKDERE	13.360	165	1.2
AYDINLIKEVLER	36.410	740	2
BAHÇELİEVLER	39.450	157	0.3
BALGAT	9.383	94	1
DİKMEN	11.230	122	1
EMEK MAHALLESİ	28.490	113	0.4
ETLİK	19.484	724	3.7
GAZİ MAHALLESİ	10.120	55	0.1
GAZİ OSMAN PAŞA	4.619	34	0.7
İNCESU	14.480	149	1
KALABA	7.322	97	1.3
KARŞIYAKA	7.940	111	1.4
KÜÇÜKESAT	18.780	151	0.8
ANKARA NÜFUSU	1.208.719	7208	0.06
(İlçeler hariç)			

Medeni halleri konusunda bir bilgi elde edilemeyen bir grup okuyucunun eser ödünç alma durumları ise şöyledir: Bunlar 1 (% 33.33) aşk-macera romanı, 2 (% 66.66) sosyal temalı roman okumuşlardır.

Bu dökümden de şu sonuçları çıkarabiliriz. Evliler de bekârlar da en çok aşk ve macera romanı okumaktadırlar. Yalnız bekârların okuma oranı evlilere nazaran daha yüksektir. Bekârlar daha çeşitli konularda eser ödünç almışlardır. Evliler ise romanları tercih etmişlerdir. Kimya, biyoloji, tıp, tarım, ekonomi, psikoloji, siyasal bilimler, kamu yönetimi, istatistik konularında hiçbir eser ödünç alınmamıştır.

Sonuç olarak denilebilir ki, halkın ayağına kütüphane hizmetini götürmek amacı ile oluşturulmuş olan gezici kütüphane Ankara nüfusunun ancak % 0.06 sına hizmet verebilmektedir. Gezici kütüphanenin hizmet verdiği semtler tek tek ele alındığında gezici kütüphanenin her semtte ulaşabildiği kişilerin semt nüfusuna olan oranının da çok düşük olduğu görülebilir⁷ (VIII numaralı tabloya bakınız). Örneğin kalabalık semtlerden Emek Mahallesi'nde sadece nüfusun % 0.4 üne, Etlikte 3.7 sine, İncesuda % 1 ine hizmet verilebilmektedir. Kütüphanenin propagandasının yeterince yapılamamış olması ve gezici kütüphane hizmetinin gereğince duyurulamaması, gezici kütüphanenin her semtte birkaç durakta kısa süre yerine bir tek durakta yarım gün durması gezici kütüphane koleksiyonunun sabit ve eskimiş olması, gezici kütüphanenin hizmet turlarını kişilerin çalışma yerlerinde olmaları gereken saatler içerisinde yapması sözü geçen duruma neden olarak gösterilebilir.

Bunun yanında yaşam düzeyinin yüksek olduğu semtlerde üye sayısının nüfusa oranla az, böyle olmayan semtlerde ve gecekondu mahallelerinde ise daha çok olduğu dikkati çekmektedir. Örneğin Gazi Osman Paşa'da bir ay zarfında kütüphaneyi kullananların oranı % 4.09, Küçükesat'ta % 4.02 dir. Buna karşılık Çiçin Bağları'nda % 11.79, Akdere'de % 6.38, Etlik'de % 18.59 dur. Bu farkın yaşam düzeyi yüksek semtlerde okumak isteyen kişinin kendi kitabını satın alabilme olanaklarının bulunmasından, yaşam düzeyinin düşük olduğu semtlerde ise halkın kütüphaneyi kullanmaya daha çok gereksinim duymasından ileri geldiği düşünülebilir.

Kütüphaneden en fazla büyük bir kısmı öğrenci olan —10-20 yaşlarındaki kişiler yararlanmaktadır. Bunların oranı % 74.09 dur. Bundan kütüphaneyi en fazla gençlerin ve öğrencilerin kullandığı anlaşılmaktadır. Pek çok semtte gezici kütüphanenin ilk veya ortaokulların önünde durması bu sonuca etki eden nedenlerden biri olarak gösterilebilir. (Gezici kütüphane Aydınlıkevler'de ilkokul yanında, Gazi Osman Paşa'da Kız Enstitüsü yanında, Balgat'ta ilkokul bahçesinde durmaktadır.) Kütüphaneyi en fazla kullanan ikinci grup ise ev hanımlarıdır. Bunun başlıca nedeni ise gezici kütüphanenin yalnızca iş saatleri içinde, öğrencilerin ve ev hanımlarının gezici kütüphaneden yararlanabilecekleri saatlerde hizmet vermesidir.

⁷ Bu kısımdaki mahalle nüfusları, 1965 nüfusları ve yıllık nüfus artışının yüzde oranı göz önünde bulundurularak projeksiyon metodu ile bulunmuştur. Ankara İİ Halk Kütüphanesinde her semtte kütüphaneye kaç kişinin üye olduğunu gösteren bir kayıt yoktur. Sadece toplam üye sayılarını gösteren üye kayıt defterleri vardır. Onun için her mahalledeki üye sayısı da ankete katılan üyelerin toplam üye sayısına olan oranına göre bulunmuştur. Çiçin Bağları, Samanpazarı, İsmet Paşa Mahallelerinin 1965 nüfusları bulunmadığı için bu çizelgeye alınmamışlardır.

Kütüphaneye gelen erkeklerle kadınların sayısı arasında pek büyük fark yoktur. Buna karşılık bekârlar evlilerden fazla okumaktadır. Araştırma sırasında çocukların da bekâr sayılması buna etki yapmakla birlikte, çocuklar bekâr sayılmadığında da yine kütüphaneyi kullanan bekârların sayısı evlileri geçmektedir. Bu durum evlilerin okuma alışkanlıklarını yitirdiklerini ya da okumaya daha az zaman ayırabildiklerini göstermektedir.

Öğrenim durumuna gelince, okuyucuların sayısı, öğrenim düzeyleri yükseldikçe, öğrenimlerine ters orantılı olarak düşmektedir. Buna neden olarak da öğrenim düzeyleri yükseldikçe kişilerin ilgi alanlarının çeşitlenmesini, bu ilgi alanları içerisinde ise okumanın yerinin gittikçe azalmasını gösterebiliriz.

Konularla ilgili olarak ise şunlar söylenebilir: Hemen her tür okuyucu en fazla roman, özellikle de aşk-macera romanları ödünç almaktadır. Bunu ise çocuk hikâye-masalları izlemektedir. Konuları geniş gruplar içerisinde düşündüğümüzde en fazla edebiyat türlerinin okunduğunu görürüz. Sözü geçen durumun nedenlerinden birisi olarak koleksiyondaki dengesizlik gösterilebilir. Yaptığımız incelemeye göre kütüphanenin okuyucu üzerinde bulunan ve kütüphane içerisinde hizmete sunulmakta olan toplam koleksiyon sayısı 4227 dir. Bu koleksiyonda yer alan eserlerden 2302 si roman türündendir. Diğer konulardaki (genel konular, felsefe, din, sosyal ilimler, dilbilim, nazari ilimler, tatbiki ilimler, güzel sanatlar, ve eğlence, edebiyat, tarih) eserlerin toplam sayısı ise 1925 tir.

Çocuk kitaplarının çok okunması ise okuyucuların en büyük kısmını çocukların oluşturmasından ileri gelmektedir. Koleksiyonda oldukça fazla sayıda çocuk kitabı bulunmaktadır. Bununla birlikte yine de bunlar sayıları çok kabarık olan çocuk okuyuculara yetmemektedir. Örneğin bu anket boyunca kütüphaneden bine yakın çocuk yararlanmıştır. Koleksiyonda yer alan çocuk kitabı sayısı ise 1006 dir. Çocuk başına 1 eser düşmektedir ki bu son derecede yetersiz bir rakamdır.

Okuyucuların bazı nitelikleri ile ödünç aldıkları eserlerin konuları arasında da bazı uyumsuzluklar görülmektedir. Örneğin —10 yaş grubuna giren çocukların aşk-macera romanı, aşk şiirleri, sosyoloji konularında kitap ödünç almaları gibi. Bu gibi durumları da ilkokul mezunu olan gezici kütüphane kütüphanecisinin, okuyucuları yeteri kadar kendilerine uygun eserlere yönelmemesi ve kütüphane içerisinde koleksiyonun bir kart kataloğu bulunmamasına bağlayabiliriz.

EK :
ARAŞTIRMADA KULLANILAN ANKET FORMU

Semtin adı: Tarih: / /1973

Kişisel Özellikler

Yaş	Cinsiyet	Medeni hâl	Eğitim Durumu	Meslek	
.....	— Kadın	— Bekâr	— İlkokul	— Lise
	— Erkek	— Evli	— Ortaokul	— Lise dengi
		— Dul	— » Dengi	— Yüksek okul	

Alınan Kitabın

Yazarı

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

Konusu

a) Tabii Bilimler	b) Toplum Bilimleri	c) Edebiyat - Dil	
— Fizik	— Sosyoloji	— ROMAN	— ŞİİR
— Kimya	— Ekonomi	— Aşk-macera	— Aşk
— Biyoloji	— Hukuk	— Polisiye	— Kahramanlık
— Tıp	— Psikoloji	— Sosyal te- ma işleyen	— Halk
— Matematik	— Siyasal B.	— Tarihi	— Tabiat
— Astronomi	— Tarih	— Resimli	— Diğerleri
— Coğrafya	— Din	— Diğerleri	— TİYATRO
— Tarım	— Eğitim	— HİKÂYE	— HİCİV-MİZAH
— Diğerleri	— Kamu	— Sosyal te- ma işleyen	— BİYOGRAFİ
	— Yönetimi	— Aşk	— DİĞERLERİ
	— İstatistik	— Mizal.	
	— Sanat	— Halk Hi.	
		— Diğerleri	

d) Çocuk Kitapları

— ROMAN	— HİKÂYE - MASAL
— Macera	— ŞİİR
— Polisiye	— OKULA BAŞLAMAMIŞ
— Tarihi	— ÇOCUKLAR İÇİN K.
— Öğretici	— BAŞKA KİTAPLAR
— Diğerleri	